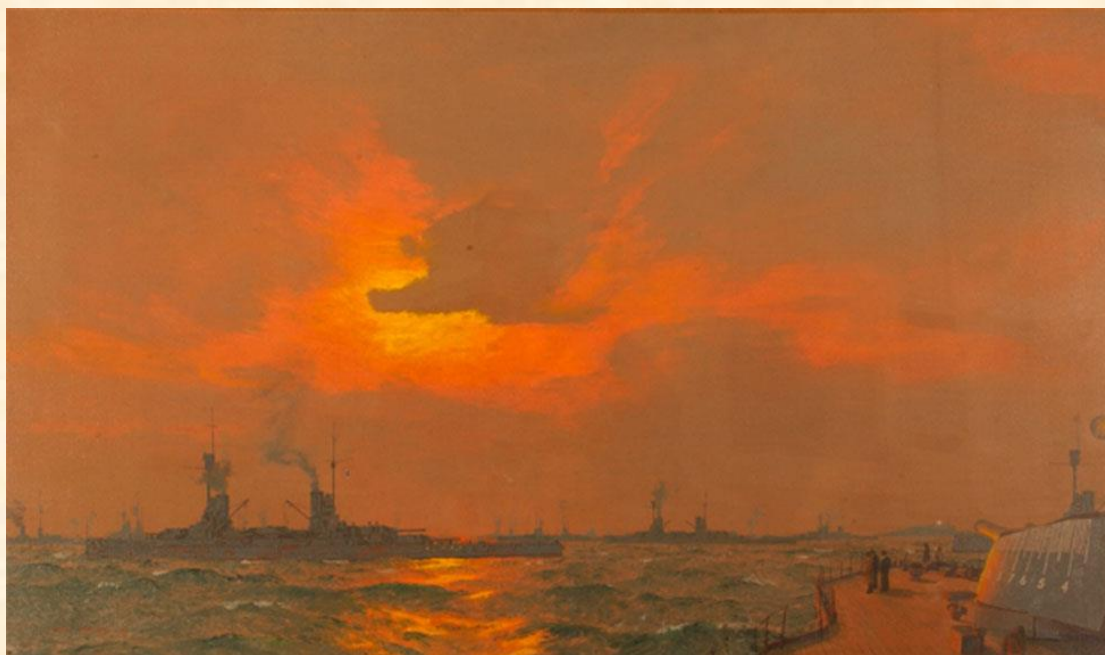


ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟΝ Α΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ ΤΗΝ 21^η ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1918

Άρθρο του Marek Pruszewicz (BBC World Service, 20 Nov 2014)
[Ελεύθερη μετάφραση Υπονάρχου Μ. Μάστρακα ΠΝ (εα)]

Η ημέρα της «Ανακωχής» (11 Νοεμβρίου 1918) μνημονεύεται ως η ημέρα λήξεως του Α΄ ΠΠ αλλά για τους Βρετανούς Ιστορικούς του Ναυτικού η μέγιστη νίκη ήρθε 10 ημέρες αργότερα, την 21^η Νοεμβρίου. Επιχείρηση «ZZ» ήταν η κωδική της ονομασία για τη παράδοση του ισχυρού Ναυτικού της Γερμανίας.



Πίνακας που απεικονίζει τη παράδοση του Γερμανικού Στόλου το 1918.

Γι' αυτούς που έζησαν αυτή **«Την Ημέρα»** (“The Day”, “Der Tag”) είναι μια εικόνα που ποτέ δεν θα ξεχάσουν, τη μεγαλύτερη συγκέντρωση Πολεμικών Πλοίων που είχε πραγματοποιηθεί παγκοσμίως.

Ήταν ακόμα σκοτεινά στον όρμο Firth of Forth (πλησίον Edinburg) της Σκωτίας όταν τα μεγάλα Θωρηκτά του Βρετανικού Στόλου άρχισαν ν' αποπλέουν από τα αγκυροβόλιά τους. Οι τεράστιες σιλουέτες περισσότερων από 40 Θωρηκτών και Καταδρομικών άρχισαν να πλέουν σε σχηματισμό προς Ανατολάς. Καθώς η πομπή των χαλύβδινων πλοίων κατευθυνόταν στ' ανοικτά της Βορείου Θαλάσσης, συνενώθηκαν μαζί τους περισσότερα από 150 Καταδρομικά και Αντιτορπλικά. Ο μεγαλύτερος Στόλος που απέπλευσε ποτέ από τις Βρετανικές ακτές κατευθυνόταν για μία τελική συνάντηση με το θανατηφόρο εχθρό του τον Γερμανικό Στόλο Ανοικτής Θαλάσσης.



Τα Βρετανικά Πλοία από τον αέρα, πλέοντα σε σχηματισμό την 21.11.1918

Η νίκη θα ήταν ολοκληρωτική! Αλλά δεν επρόκειτο να λάβει χώρα καμία μάχη! Μετά από 4 χρόνια αδιέξοδων ναυτικών επιχειρήσεων, αυτή ήταν η ημέρα που η Γερμανία θα έπρεπε να παραδώσει τα Πολεμικά της σε Βρετανικά χέρια, χωρίς να βληθεί ούτε μία βολή!

Η ημερομηνία ήταν η **21^η Νοεμβρίου 1918**. Ο Α' ΠΠ είχε λήξει στη ξηρά 10 ημέρες ενωρίτερα, αλλά αυτή επρόκειτο να είναι η καθοριστική ημέρα της κατά θάλασσαν νίκης. Μετά από έντονες διαπραγματεύσεις η Γερμανία είχε συμφωνήσει για τη παράδοση του Στόλου της σε Αγγλικά χέρια. Η ανωτάτη Επιτροπή, προσερχόμενη να συναντήσει τους Γερμανούς, ήταν εκείνη για την υποδοχή τους έτσι ώστε να εξασφάλιζε τη μη ύπαρξη αλλαγών στο σχέδιο.

«Το Βασιλικό Ναυτικό αντιλαμβάνεται κάτι που άλλοι όχι. Ήθελαν να υπογραμμίσουν στους Γερμανούς ότι είχαν αληθώς ηττηθεί και τίποτα δεν θα ήταν καλύτερο από το να έχεις παραδώσει το Στόλο σου στα χέρια του εχθρού!...» εξηγεί ο Andrew Choong, Έφορος των Πλοίων, σχεδίων και ιστορικών φωτογραφιών του Εθνικού Ναυτικού Μουσείου στο Greenwich.

Η επιχείρηση «ZZ» υπήρξε η μεγαλύτερη συγκέντρωση Πολεμικών Πλοίων στην ιστορία στον ίδιο χώρο την ίδια ημέρα!... Ήταν ένα θέαμα που ποτέ δεν ξεχνιέται για όποιον το είδε.

Ο ανώνυμος ανταποκριτής των “Times” παρατηρώντας από το κατάστρωμα της Ναυαρχίδας Βαρέως Θωρηκτού HMS Queen Elizabeth επισήμανε:

“Στα χρονικά των ναυτικών επιχειρήσεων δεν υπάρχει παρόμοιο αξιομνημόνευτο γεγονός στο οποίο είχα το προνόμιο να είμαι μάρτυρας σήμερα. Ήταν το πέρασμα ενός ολοκλήρου Στόλου σημειώνοντας τη τελική και ποταπή εγκατάλειψη μίας κενόδοξης προκλήσεως στη Ναυτική κυριαρχία της Βρετανίας!..”



Δύο ημέρες ενωρίτερα 9 Γερμανικά Θωρηκτά, 5 Βαρέα Καταδρομικά, 7 Καταδρομικά και 50 Αντιτορπικά απέπλευσαν από τη Γερμανία πλέοντα προς Δυσμάς. Σύμφωνα με τους όρους της «Ανακωχής», που είχε ορίσει τη λήξη του πολέμου είχαν αναλάβει την υποχρέωση να παραδοθούν στον όρμο “Firth of Forth” πλησίον του Edinburgh πριν προωθηθούν βορειότερα στο τελικό αγκυροβόλιό τους στο Scapa Flow των νήσων Orkney. Ήταν ο Στόλος που είχε κατασκευασθεί για να προκαλέσει τη Βρετανία στη θάλασσα. Η κατασκευή του είχε βασισθεί σ’ένα ναυτικό εξοπλισμό που εξασφάλιζε να έρθουν αντιμέτωπες οι δύο χώρες.

Η Βρετανία, ως ένα νησιωτικό κράτος εξαρτώμενο από τις εισαγωγές για να επιζήσει, έπρεπε να ελέγχει τη θάλασσα. Ως εκ τούτου ήττα της στη θάλασσα από τη Γερμανία ήταν δυνατό να οδηγήσει σε αποκλεισμό της, πιθανή πείνα και παράδοση.

Η Ηγεσία του Βασιλικού Ναυτικού γνώριζε καλά ότι δεν ήταν μία απλή περίπτωση. Για ν’ αποφύγει αυτή τη σοβαρή πιθανότητα η Βρετανία κατασκεύασε περισσότερα Πολεμικά και μεγαλύτερα από τη Γερμανία. Καθ’ όλη τη διάρκεια του πολέμου διατηρούσε ένα πλεονέκτημα περίπου δύο προς ένα στα βαρέα Θωρηκτά και βαρέα Καταδρομικά. Η αριθμητική υπεροχή σχεδιάστηκε έτσι ώστε να κάνει την ήττα της σε ναυμαχία αδύνατη και να περιορίσει τους Γερμανούς στην άλλη πλευρά της Βορείου Θαλάσσης. Κάτι που τελικά επιτεύχθηκε.

Όπως εξηγεί ο Andrew Choong: «Πολλά λέγονται πόσο κοντά έφθασαν τα Γερμανικά Υποβρύχια να στραγγαλίσουν τη Βρετανία το 1917, αλλά αν το επανεξετάσεις, στις αρχές του 1915 οι θάλασσες ήταν άδειες από Γερμανικά Εμπορικά Πλοία» και ότι «Το διεθνές εμπόριο της Γερμανίας τέθηκε εκτός και αποτελεσματικά εντός μίας νύκτας. Τελείωσε δημιουργώντας της τεράστια προβλήματα αργότερα στη διάρκεια του πολέμου.»

Ο αποκλεισμός της Γερμανίας σήμαινε στα 1918 ότι οι Γερμανοί ήταν αυτοί που πεινούσαν και όχι οι Βρετανοί και αυτό που ακολούθησε ήταν μία έντονη έκκληση για ειρήνη.

Για τους ναυτικούς Ιστορικούς η στρατηγική ήττα της Γερμανίας στη θάλασσα υπήρξε μεγαλύτερη σε σύγκριση με τη νίκη κατά τις μάχες στην ξηρά, όπως αναφέρει ο Andrew Choong: «Προσωπικά θεωρώ ότι η ναυτική συμμετοχή ήταν πλέον σημαντική αλλά όχι στη μάχη. Ήταν ο συνεχής στραγγαλισμός του αποκλεισμού».

Ο Ναύαρχος Sir David Beaty, αντικαταστάτης του Ναυάρχου Sir John Jellicoe το 1916 ως Αρχηγός του Μεγάλου Βρετανικού Στόλου, καθώς τον οδηγούσε έξω από τον όρμο του Firth of Forth μπορούσε να υπολογίζει σε μία προφανή υπεροχή για να προκαταλάβει οποιαδήποτε τελική επίδειξη πρόκλησης. Σημειωτέον ότι με τα Πλοία του είχαν συνενωθεί 5 Αμερικανικά Καταδρομικά και 3 Γαλλικά Πολεμικά.



Αντιναύαρχος Sir David Beaty Commander Grand Fleet RN (1916-1918)

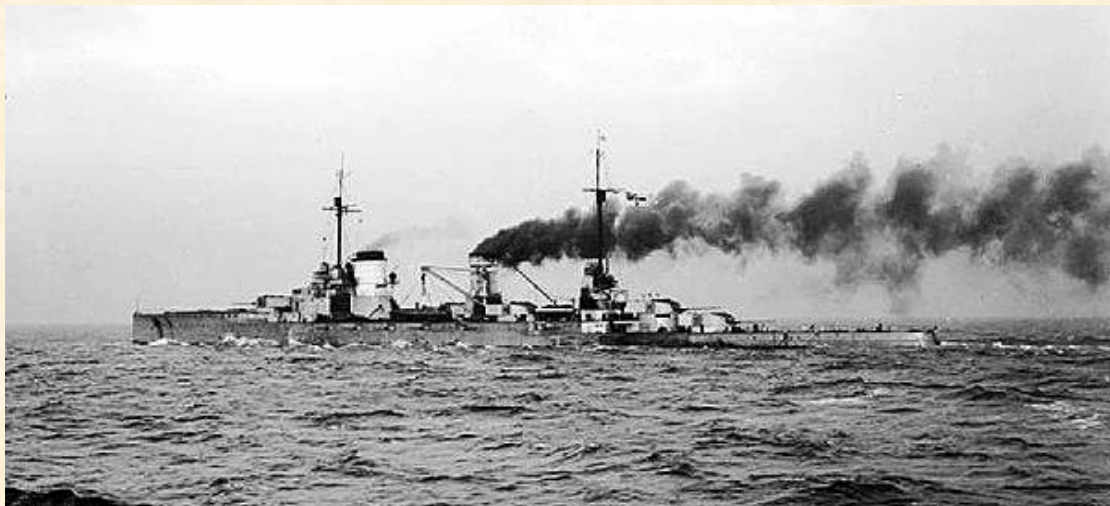
Οπωσδήποτε δεν το διακινδύνευε. Οι διαταγές που ίσχυαν από τη προηγούμενη νύκτα ήταν ξεκάθαρες και τα Πλοία έπρεπε να είναι έτοιμα για δράση:

“Πύργοι και πυροβόλα πρέπει να ευρίσκονται σε θέση στερεώσεως αλλά ελεύθερα. Τα πυροβόλα να είναι κενά αλλά έτοιμα να γεμίσουν. Κατευθυντήρες και πύργοι να ευρίσκονται σε ετοιμότητα. Να παρακολουθείται συνεχώς η ορθή απόσταση και διόπτευση των εχθρικών πλοίων”.

Καθώς ο Βρετανικός Στόλος έπλεε στη Βόρειο Θάλασσα σχηματίστηκε σε δύο στήλες μία προς Βορρά και μία προς Νότο σε απόσταση 6 μιλίων μεταξύ τους. Μόλις πριν τις 10:00 συνάντησε τους Γερμανούς οδηγούμενους στη παράδοση από το Βρετανικό ελαφρύ Καταδρομικό HMS Cardiff. Οι Συμμαχικές στήλες ανέστρεψαν προς Δυσμάς, σχηματίζοντας μία ασφυκτική συνοδεία σε αμφότερες τις πλευρές των Γερμανών.

Ο ανταποκριτής των “Times” περιγράφει τη σκηνή:

“Μεταξύ των στηλών τέθηκαν οι Γερμανοί, οδηγούμενοι από το Cardiff, και έμοιαζαν για όλο τον κόσμο σαν ένα κοπάδι από τεράστια κύτη οδηγούμενα από ένα ψαράκι. Από πάνω τους πετούσε ένα αεροσκάφος του Βρετανικού Ναυτικού. Πρώτα εμφανίστηκαν τα Βαρέα Θωρηκτά οδηγούμενα από το Seydlitz”.

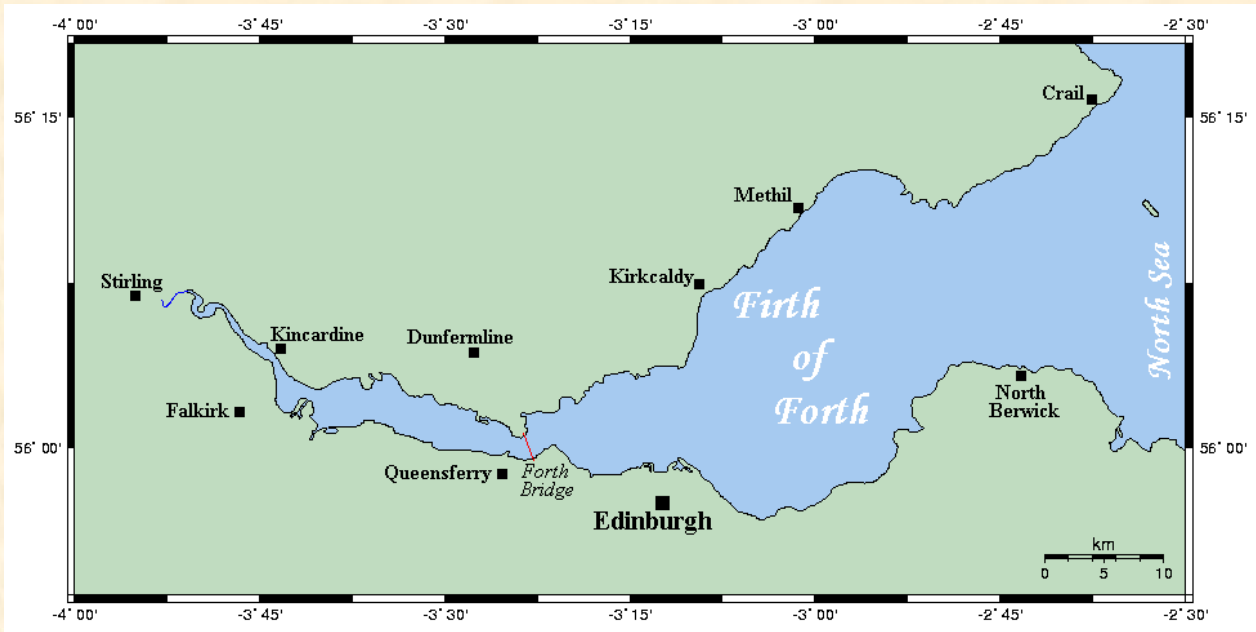


Το Γερμανικό Θωρηκτό “Seydlitz” πλέοντας προς παράδοση 21.11.1918.



Το Γερμανικό Θωρηκτό “Grosser Kurfurst” πλέοντας προς παράδοση 21.11.1918!...

Όλα τελείωσαν προς το τέλος της ημέρας. Τα Γερμανικά Πλοία, τα οποία έχασαν ένα Αντιτορπλικό που βυθίστηκε μετά από πρόσκρουση σε νάρκη, παραμένουν αγκυροβολημένα έξω από τη νήσο “May” στον όρμο Firth of Forth (πλησίον Edinburgh), περιτριγυρισμένα από τους «δεσμώτες» τους.



Το Γερμανικό Θωρηκτό Hindenburg” έξω από τη νήσο “May”.

Μετά τον κατάπλου των Πλοίων ο Γερμανός Υποναύαρχος Otto Maurer επέβη στο Πλοίο Διοικήσεως του Βρετανικού Στόλου, βαρύ Θωρηκτό HMS Queen Elizabeth, και παρέδωσε επισήμως τον Γερμανικό Στόλο στον Αντιναύαρχο Sir David Beatty!...



Ο Γερμανός Υποναύαρχος Otto Maurer επιβαίνοντας στο HMS Queen Elizabeth την 21 Νοεμβρίου 1918 προς παράδοση!...

Στη συνέχεια ο Ναύαρχος Beatty διαβίβασε στο Ναυαρχείο το ακόλουθο λακωνικό σήμα: **“Η Γερμανική Σημαία θα υποσταλεί κατά τη δύση του ηλίου σήμερα και δεν θα επαρθεί ξανά χωρίς άδεια!”**



Πλήρωμα του Θωρηκτού HMS Barham παρακολουθεί με ολοφάνερη ικανοποίηση τη παράδοση των Γερμανικών Πλοίων (21.11.1918).

Πριν τη λειτουργία των «Ευχαριστιών» επί του HMS Queen Elizabeth ο Ναύαρχος Beatty ευχαρίστησε τα πληρώματα του Στόλου λέγοντας: «Τα συγχαρητήριά μου για τη νίκη, η οποία επιτεύχθηκε χάρις στη θαλάσσια ισχύ μας. Το μέγιστο αυτού του επιτεύγματος κατά κανέναν τρόπο οφείλεται στο γεγονός ότι το τελικό επεισόδιο δεν έλαβε χώρα με μία επιχείρηση του Στόλου. Το Βασιλικό Ναυτικό παρέμεινε στο ύψος της δυνάμεώς του. Η Βρετανία αληθώς κυριαρχεί των θαλασσών».

Ως αναφορά αυτή την ημέρα “Η Βρετανία ήταν η επικρατούσα παγκοσμίως ναυτική δύναμη και η δεύτερη ναυτική δύναμη στον κόσμο μόλις έθεσε τα πλοία της υπό κράτηση”, εξηγεί ο Choong.

Καθώς το σκοτάδι έπεφτε την 21^η Νοεμβρίου 1918 και οι σαλπικτές έπαιζαν τον ύμνο «Έρχεται η δύση του ηλίου» ζητωκραυγές γέμιζαν τους αιθέρες από τα πληρώματα του Μεγάλου Στόλου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

(Απόσπασμα από την ιστοσελίδα Wikipedia)

Μετά το πέρας των διαδικασιών παραδόσεώς τους τα 74 συνολικά Γερμανικά Πλοία οδηγήθηκαν συνοδεία του Βρετανικού Στόλου βορειότερα στον ασφαλή όρμο του Scapa Flow των νήσων Orkney.



Εκεί παρέμεναν με μέρος των πληρωμάτων τους επιτηρούμενα συνεχώς από τον Αγγλικό Στόλο.

Λόγω παρελεύσεως αρκετών μηνών χωρίς αποτέλεσμα στις επίπονες συνεχιζόμενες διαπραγματεύσεις για την «Ειρήνη», ο εκεί Γερμανός Διοικητής τους Υποναύαρχος Ludwig von Reuter διέταξε αιφνιδιαστικά την **21^η Ιουνίου 1919** τη βύθισή τους, εκμεταλλευόμενος τον απόπλου μεγάλου μέρους του Βρετανικού Στόλου για ασκήσεις, προκειμένου να μη χρησιμοποιηθούν από τους νικητές. Αποτέλεσμα ήταν να βυθισθούν από τα πληρώματά τους 52 εκ των 74 Πλοίων, πριν προλάβουν τα Βρετανικά αγήματα που επενέβησαν να τα διασώσουν, οι δε απώλειες των Γερμανών ήταν 9 νεκροί και αρκετοί τραυματίες από Βρετανικά πυρά.